

**UCHWAŁA NR III/...../2024
RADY GMINY ŁĘKAWICA**

z dnia 26 czerwca 2024 r.

w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Łękawica na lata 2024-2027

Na podstawie art. 18 ust.2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t. j. Dz. U. z 2024r., poz. 609) oraz art. 6 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (t.j. Dz. U. z 2024r. poz. 424 z późn. zm.), **Rada Gminy Łękawicy uchwala, co następuje:**

§ 1. Przyjmuje się Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Łękawica na lata 2024-2027, którego treść określa załącznik nr 1 do niniejszej uchwały.

§ 2. Traci moc uchwała nr XLII/249/2022 z dnia 9 lutego 2022r. w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Gminie Łękawica na lata 2022-2025.

§ 3. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Łękawica.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia i podlega ogłoszeniu w sposób zwyczajowo przyjęty.

Wójt Gminy Łękawica

Tadeusz Tomiczek

Łękawica

Załącznik do uchwały Nr
III/...../2024
Rady Gminy Łękawica
z dnia 26 czerwca 2024 r.

**GMINNY PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY
DOMOWEJ I OCHRONY OSÓB DOZNAJĄCYCH
PRZEMOCY DOMOWEJ
W GMINIE ŁĘKAWICA
NA LATA 2024-2027**

ŁĘKAWICA 2024

SPIS TREŚCI:

Wstęp.....	3-4
I. Podstawa prawna, definicja, formy przemocy	5-9
II. Ocena skali problemu zaburzenia funkcji rodziny oraz zjawiska przemocy w Gminie Łękawica	
1. Działania Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej w Gminie Łękawica.....	10-14
III. Założenia Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej na lata 2024-2027 w Gminie Łękawica.....	15-16

WSTĘP

Zarys systemu przeciwdziałania przemocy w Polsce wyznaczyła ustawa o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie uchwalona w 2005r. Pierwsza zmiana pojawiła się w 2010r. kiedy to zostały wprowadzone Zespoły Interdyscyplinarne działające w każdej gminie. Ustawa wprowadziła udział nie tylko policji i pomocy społecznej w przeciwdziałanie przemocy, ale również zaangażowano ochronę zdrowia, przedstawicieli oświaty, przedstawicieli gminnych komisji rozwiązywania problemów alkoholowych. W 2010r. wprowadzono zapis w art. 11a o możliwość usunięcia z miejsca zamieszkania osoby stosującej przemoc. Ponadto pracownicy socjalni, policja i przedstawiciele służby zdrowia zobowiązani zostali do zapewnienia ochrony dzieciom przed przemocą zapewniając dzieciom bezpieczeństwo w myśl art. 12a.

Kolejną zmianą wprowadzoną do systemu przeciwdziałania przemocy było Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 13-09-2011r. o procedurze Niebieskie Karty i wzorów formularzy Niebieska Karta. Jak w przypadku zespołów interdyscyplinarnych tutaj również wprowadzono ideę interdyscyplinarnej współpracy przedstawicieli oświaty, służby zdrowia, pomocy społecznej, policji, gminny komisji rozwiązywania problemów alkoholowych.

Tak skonstruowany system przeciwdziałania przemocy funkcjonował do 2020r. do momentu wprowadzenia przez Policję i Żandarmerię Wojskową czternastodniowe nakazy opuszczenia miejsca zamieszkania nakładane na osobę stosującą przemoc. Od 22 czerwca 2023r. obowiązują nowe zapisy ustawy, które m. in. rozszerzają krąg o byłego małżonka, niezależnie od faktu zamieszkiwania z osobą stosującą przemoc. Obok przemocy fizycznej, psychicznej i seksualnej, ustawa wprowadziła dwie kolejne formy przemocy - ekonomiczną i cyfrową. Uregulowane zostały kwestie dotyczące dzieci będących świadkami przemocy domowej, które traktowane będą jako osoby doznające tej formy agresji. Przepisy wprowadziły też regulację, która przewiduje odebranie broni palnej, osobom stosującym przemoc domową. Zmiany w zapisach znowelizowanej ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie wprowadziły zmianę modelu pracy z osobami objętymi procedurą NK tzn. rezygnacja z planu pomocy rodzinie. Aktualnie jest konstruowany plan pomocy dla osoby doznającej przemocy domowej. Nowelizacja ustawy wprowadziła dla osób stosujących przemoc domową obowiązek uczestnictwa w programach korekcyjno-edukacyjnych oraz psychologiczno-terapeutycznych. Niepoddanie się procedurze może oznaczać dla OSPD narażenie się na odpowiedzialność za wykroczenie z art. 66c Kodeksu wykroczeń, zagrożone karą grzywny lub ograniczenia wolności. W ustawie został przewidziany jeszcze jeden element mający na celu zmotywować OSPD do udziału w wyżej wymienionych

programach a mianowicie w sytuacji w której sąd rejonowy w trybie art. 11a i art. 11aa ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej nałoży na OSPD nakazy lub/i zakazy, o których mowa w cyt. ustawie (nakaz opuszczenia miejsca zamieszkania, zakaz zbliżania się do miejsca zamieszkania, zakaz zbliżania się do ODPD, zakaz kontaktu z ODPD, zakaz kontaktu z ODPD, zakaz przebywania w określonych miejscach). Przy uchyleniu zakazów/nakazów sąd będzie uwzględniał udział w programach lub innych formach oddziaływania psychologicznego.

Przemoc domowa jest w polskim systemie prawnym przestępstwem ściganym z urzędu! Ponadto obowiązkiem każdego człowieka jest reagowanie na krzywdę osoby doznającej przemocy. Taki społeczny obowiązek nakłada art. 304 § 1 KPK

„Każdy dowiedziawszy się o popełnieniu przestępstwa ściganego z urzędu ma społeczny obowiązek zawiadomić o tym Prokuratora lub Policję”.

„Osoby, które w związku z wykonywaniem obowiązków służbowych i zawodowych powzięły podejrzenie o popełnieniu ściganego z urzędu przestępstwa z użyciem przemocy w rodzinie, niezwłocznie zawiadamiają o tym policję lub prokuratora” (art. 12 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej).

PODSTAWA PRAWNA, DEFINICJA I FORMY PRZEMOCY

Podstawą prawną do powołania i realizacji Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej są przepisy:

1. Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997r. (Dz. U. Nr 78, poz. 483 ze zm.) rozdział II pn. „Wolności, Prawa i Obowiązki Człowieka i Obywatela”.
2. Ustawa z dnia 29 sierpnia 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (tekst jednolity Dz. U. z 2021r. poz. 1249 ze zm.). Ustawa definiuje zjawisko przemocy oraz wprowadza standardy postępowania wobec osób uwikłanych w przemoc zarówno w odniesieniu do pokrzywdzonych jak i sprawców.
3. Ustawa z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jednolity: Dz. U. z 2023r., poz. 2151). Ustawa daje narzędzia prawne w pracy socjalnej z osobami uzależnionymi od alkoholu, które to osoby równocześnie są sprawcami przemocy. Przede wszystkim możliwość kierowania osoby uzależnionej powodującej rozkład życia rodzinnego, demoralizację na badanie przez biegłego sądowego (art. 24), sądowe zobowiązanie do leczenia (art. 26) czy też ustanowienie nadzoru kuratora nad taką osobą (art. 31). Z kolei członkowie osób uzależnionych mogą uzyskać profesjonalne wsparcie terapeutyczne (art. 23). Ponadto ustawa nakłada na gminy „udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe pomocy psychospołecznej i prawnej w szczególności ochrony przed przemocą domową” (art. 4).
4. Ustawa z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2023r., poz. 901 ze zm.). Ustawa daje możliwość osobom dotkniętym przemocą skorzystania z pomocy materialnej jak i w formie pracy socjalnej. Art. 7 ustawy wymienia przemoc domową jako jeden z powodów udzielenia pomocy społecznej oraz umożliwia skorzystanie przez te osoby ze specjalistycznego poradnictwa oraz schronienia (art. 47).
5. Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Łękawica na lata 2016-2025.
Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w gminie Łękawica jest zgodny z:
Krajowym Programem Przeciwdziałania Przemocy Domowej na lata 2024-2030,
Programem Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w województwie śląskim na lata 2021-2025

W świadomości społecznej przemoc najczęściej identyfikowana jest ze zjawiskami bardzo czytelnymi i jednoznacznymi.

Konsekwencją wprowadzenia art. 40 do Konstytucji jest zakaz stosowania kar cielesnych. Nie mogą one być ani wprowadzane czy stosowane w ramach prawnie dopuszczalnego systemu kar, ale także w stosunkach międzyludzkich ponieważ sformułowanie art. 40 ma bardzo generalny charakter i nie przewiduje żadnych ograniczeń w stosowaniu tego zakazu, znajdzie on także zastosowanie w warunkach życia rodzinnego w stosunkach między rodzicami, a dziećmi. Wobec dzieci nie może być zatem stosowane okrutne nieludzkie czy poniżające traktowanie, jak też kary cielesne. Za takim pojmowaniem treści art. 40 przemawia także fakt, że Konstytucja wielokrotnie podkreśla rolę rodziny, wychowanie młodego pokolenia, a także wprowadza ochronę praw dziecka. Dowodem tego jest powołanie Rzecznika Praw Dziecka¹.

Zjawisko przemocy w rodzinie jest obok problemów alkoholowych jednym z poważniejszych zaburzeń życia społecznego. Niesie ze sobą dotkliwe konsekwencje dla osób pozostających w jego zasięgu – osób doznających przemocy, osób stosujących jak również świadków. Skutki te dotyczą różnych aspektów życia (sfery emocjonalnej, fizycznej, społecznej, intelektualnej, seksualnej, prawnej) i mogą rzutować na dalsze funkcjonowanie tych osób. Każde zachowanie agresywne w stosunkach międzyludzkich powinno budzić nasz sprzeciw i chęć zatrzymania go. Tym bardziej takie reakcje powinna powodować przemoc, która ma miejsce w rodzinie, w domu, gdzie chcielibyśmy się czuć bezpiecznie i otrzymywać wsparcie, zrozumienie i bliskość. Przemoc zaburza wyobrażenie o spokojnym, bezpiecznym schronieniu jakim powinien być nasz dom.

Przemoc wcale nie zaczyna się od bicia, siniaków, rozciętych warg, wykręcanych rąk. Przemoc jest kroplą drażniąca skałę, prawie niezauważalna, często wnikająca w nasze życie podstępnie. Bo gdzie znajduje się granica między opieką a izolacją, między troską a kontrolą, bliskością a zniewoleniem? Gdyby w porę ją dostrzec dużo łatwiej można by było zatrzymać przemoc.

Celem przeciwdziałania przemocy domowej powinno być zatrzymanie przemocy na etapie, kiedy nie wypełnia ona znamion przestępstwa.

Przemoc jest zjawiskiem „demokratycznym” tzn. może się wydarzyć bez względu na poziom wykształcenia, kariery zawodowej, prestiżu społecznego, zasobności portfela. Przemocy doświadcza kilkunastu procent dorosłych Polek i Polaków i że jej przyczyną nie jest alkohol. Stosowanie przemocy nie możemy utożsamiać z chorobą psychiczną.²

¹ Skrzydło W. Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej – komentarz, Zakamycze 1999r., s. 41

² ABC przeciwdziałania przemocy w rodzinie-diagnoza, interwencja, pomoc Katarzyna Michalska, Dorota Jaszcak-Kuźmińska, Warszawa 2014

Dla właściwego rozpoznania zjawiska konieczne jest jej zdefiniowanie. Przemoc domowa doczekała się wielu zróżnicowanych definicji.

Definicja zawarta w ustawie o przeciwdziałaniu przemocy domowej, określa przemoc jako: „jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie, wykorzystujące przewagę fizyczną, psychiczną lub ekonomiczną, naruszające prawa lub dobra osobiste osoby doznającej przemocy domowej, w szczególności narażające tę osobę na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia lub mienia, naruszające jej godność, nietykalność cielesną lub wolność w tym seksualną, powodujące szkody na ich zdrowiu fizycznym lub psychicznym, wywołujące u tej osoby cierpienie lub krzywdę, ograniczające lub pozbawiające tę osobę dostępu do środków finansowych lub możliwości podjęcia pracy lub uzyskania samodzielności finansowej, istotnie naruszające prywatność tej osoby lub wzbudzające u niej poczucie zagrożenia, poniżenia lub udręczenia, w tym podejmowane za pomocą środków komunikacji elektronicznej”.

Zidentyfikowanie form przemocy³ pozwala na ich opisanie i tak:

Przemoc fizyczna to zamierzone działanie człowieka, zwrócone przeciwko fizyczności członka jego rodziny, niosące ryzyko uszkodzenia w ciele, przy czym może być:

- czynna - faktyczne używanie siły w celu osiągnięcia czegoś lub tylko wyrządzenia krzywdy,
- bierna – wszelkiego rodzaju zaniedbania, celowe pozbawianie pożywienia, ograniczanie podstawowych praw, brak opieki (wobec dzieci, osób niepełnosprawnych, starszych).

Przemoc psychiczna obejmuje wszystkie działania zmierzające do poniżenia ofiary, obrażenia, zastraszenia, pozbawienia wiary we własne możliwości, szantaż emocjonalny, „zabawa” uczuciami członka rodziny, manipulacja.

Przemoc seksualna - zmuszanie ofiary do jakiegokolwiek formy aktywności seksualnej wbrew jej woli.

Przemoc ekonomiczna - kontrolowanie finansów, zabieranie zarobionych pieniędzy, odmowa możliwości podjęcia pracy, niezaspokajanie potrzeb materialnych.

W literaturze przedmiotu określono, że zjawisko przemocy nie gaśnie po jednorazowym incydencie, ale powtarza się często przez wiele lat. Osoby doznające przemocy zwykle są uwikłane w konflikt emocjonalny. Sprawca jest bowiem osobą najbliższą, z którą łączy się wiele wspomnień i radości, a przede wszystkim również wspólne dzieci, mieszkanie, finanse oraz plany.

³ Melibruda, J. (1993). *Oblicza przemocy*. Warszawa: Remedium

Przemoc cyfrowa ma miejsce, gdy stosowana jest za pomocą telefonu, komputera lub przez media społecznościowe (takie jak Facebook, Twitter, Instagram lub Snapchat). Może to być tekst lub zdjęcia za pośrednictwem wiadomości, e-maila lub mediów społecznościowych, publikowanie poniżających filmów lub zdjęć, publikowanie ośmieszających, wulgarnych, komentarzy i postów, włamania na konta serwisów społecznościowych. Cyberprzemocą również nazywamy, jeśli ktoś kontroluje, co robisz na telefonie i w Internecie.

Proces przemocy został zdiagnozowany i opisany w formie cykli – faz przemocy.

I. Faza narastającego napięcia

Na tym etapie agresor jest stale poirytowany, prowokuje kłótnie, nadużywa alkoholu, narkotyków, może stać się niebezpieczny, często budzi lęk członków rodziny, traci nad sobą kontrolę. Osoba doznająca przemocy staje się uległa, próbuje załagodzić każdy konflikt, przeprosza, uspokaja agresora, spełnia jego zachcianki lub unika go. W osobie doznającej przemocy wciąż narasta poczucie niepokoju i lęk (co objawiać się może w dolegliwościach fizycznych).

II. Faza gwałtownej przemocy

Agresor wyładowuje się na osobie doznającej przemocy, wpada w szal, furję pod wpływem zwykłego drobiazgu. Na tym etapie dochodzi do zastosowania jawnej, świadomej przemocy w różnych jej formach. Osoba doznająca przemocy natomiast jest zupełnie bezradna, nie ma wpływu na zachowanie agresora. Często towarzyszy jej uczucie szoku w wyniku zaistniałej sytuacji. Odczuwa również wstyd i poczucie winy, bądź złość.

III. Faza miodowego miesiąca

Po wystąpieniu aktu agresji napastnik często wyraża skruchę, towarzyszy mu poczucie winy. Stara się naprawić relację z osobą doznającą przemocy, obiecuje, że taka sytuacja już się nie powtórzy. Okazuje wówczas osobie doznającej przemocy dużo ciepła i uczucia. Zachowanie sprawcy podczas tego etapu rzeczywiście nie budzi zastrzeżeń, może on mieć również autentyczne pragnienie zmiany. To wszystko budzi w osobie doznającej przemocy nadzieję zmiany napastnika. Osoba ta w zestawieniu z wcześniejszym złym traktowaniem, teraz czuje się kochana i szczęśliwa, otoczona opieką i zainteresowaniem. Nie dziwi więc fakt, iż zaczyna wierzyć sprawcy, iż „teraz już na pewno będzie inaczej”.

IV. Faza narastającego napięcia

Po pewnym czasie niestety cykl się powtarza. Przemoc w następnym cyklu staje się gwałtowniejsza, narasta, powtarza się dopóki nie nastąpi jakiś punkt kulminacyjny, którym może być interwencja z zewnątrz, skuteczna obrona, bądź też śmierć osobie doznającej przemocy. Jednak pomimo powtarzającego się cyklu przemocy osoba doznająca przemocy pozostaje w toksycznym związku.

I. OCENA SKALI PROBLEMU ZABURZENIA FUNKCJI RODZINY ORAZ PRZEMOCY W GMINIE ŁĘKAWICA.

Istotnym elementem harmonijnego funkcjonowania rodziny oraz społeczeństwa jest zapewnienie poczucia bezpieczeństwa oraz dostępnej pomocy prawnej w sytuacjach tego wymagających. Przyczynia się do tego również jakość pracy i efektywność działania takich służb społecznych jak pomoc społeczna, sądy rodzinne, policja i inne.

Od kilkunastu lat w świadomości społecznej coraz wyraźniej pojawia się problem przemocy domowej. Stopniowo podejmowane są różne działania mające na celu łagodzenie skutków tego zjawiska. Jednolite działania w tym zakresie wnosi ustawa o przeciwdziałaniu przemocy domowej, która nakłada obowiązki z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej na wszystkie szczeble administracji rządowej i samorządowej.

1. Działania Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej w Gminie Łękawica.

Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej powołany został zarządzeniem nr 618/2024 Wójta Gminy Łękawica z dnia 31 stycznia 2024 roku. W skład Zespołu wchodzi przedstawiciele instytucji działających na rzecz dziecka i rodziny: m.in. przedstawiciele placówek oświatowych, policji, Sądu Rejonowego, Ośrodka Pomocy Społecznej, Gminnej Komisji ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz organizacji pozarządowych.

Dane dotyczące pracy zespołu:	2021	2022	2023
Liczba sporządzonych Niebieskich kart A przez przedstawicieli poszczególnych podmiotów wszczynających procedurę	16	20	18
Liczba sporządzonych przez Zespół Interdyscyplinarny/Grupę Roboczą Niebieskich Kart C	7	6	10

Liczba sporządzonych przez Zespół Interdyscyplinarny/Grupę Roboczą Niebieskich Kart D	5	6	7
Liczba zakończonych przez Zespół Interdyscyplinarny/Grupę Roboczą Niebieskich Kart na skutek zakończenia przemocy w rodzinie lub zrealizowania indywidualnego planu pomocy	1	7	1
Liczba przekazanych przez Zespół Interdyscyplinarny/Grupę Roboczą zawiadomień do organów ścigania (Policja, Prokuratura) o popełnieniu przestępstwa w związku z użyciem przemocy w rodzinie	1	1	1
Liczba posiedzeń Zespołu Interdyscyplinarnego	4	4	3
Liczba posiedzeń Grupy Roboczej	34	20	33
Liczba sprawców przemocy domowej ogółem	11	12	10
W tym: kobiety	0	3	2
mężczyźni	11	9	8
Liczba pokrzywdzonych w wyniku przemocy domowej ogółem:	23	26	28
W tym: kobiety	10	9	12
mężczyźni	1	4	5
dzieci	12	13	11
Liczba sprawców przemocy domowej pod wpływem alkoholu ogółem	4	6	4
W tym: mężczyźni	4	5	3
kobiety	0	1	1
	w tym: 2 przewiezionych na izbę wytrzeźwień w tym: 1 przewieziony do policyjnego pomieszczenia dla osób zatrzymanych do wytrzeźwienia	w tym: 5 przewiezionych na izbę wytrzeźwień	w tym: 3 przewiezionych na izbę wytrzeźwień
Liczba osób zgłoszonych do GKRPA	3	3	0

Liczba osób dotkniętych przemocą domową korzystających z pomocy specjalistycznej: W tym: psychologa, pedagoga/terapeuty	5	3	5
	psycholog	psycholog	pomoc socjalna

źródło: opracowanie własne

Liczba sporządzonych niebieskich kart w poszczególnych latach z podziałem na sołectwa w zestawieniu z liczbą mieszkańców.

ROK		Ogółem:	Łękawica	Okrajnik	Kocierz Moszczanicki	Kocierz Rychwałdzki	Łysina
		Liczba mieszkańców					
		Liczba Niebieskich kart					
2021	Liczba mieszkańców	4482	2333	750	1000	286	113
	Liczba Niebieskich kart	16	8	1	7	0	0
2022	Liczba mieszkańców	4500	2385	748	981	283	103
	Liczba Niebieskich kart	20	6	0	14	0	0
2023	Liczba mieszkańców	4502	2377	753	987	278	107
	Liczba Niebieskich kart	18	11	0	6	1	0

źródło: opracowanie własne

Procedura „Niebieskie Karty” to procedura interwencyjno-pomocowa. Oznacza to, że łączy ona działania podejmowane przez przedstawicieli służb w sytuacji zagrożenia życia, zdrowia, łamania praw członków rodziny w której dochodzi do przemocy w celu zapewnienia im doraźnego bezpieczeństwa oraz działania służące zapewnieniu im długofalowej, specjalistycznej pomocy (psychologicznej, prawnej, terapeutycznej itp.) zmierzającej do dostarczenia im mocy i sił do uwolnienia się od osoby stosującej przemoc. Osoby doznające przemocy powinny mieć zagwarantowaną pomoc w środowisku lokalnym, najbliżej swojego miejsca zamieszkania.⁴

Analizując zjawisko przemocy na terenie gminy Łękawica można wnioskować, że wzrost liczby założonych Niebieskich Kart nie musi świadczyć o zwiększeniu skali zjawiska przemocy domowej. Może to być efekt prowadzonych od lat kampanii informacyjnych dotyczących zjawiska przemocy domowej, większej świadomości społeczeństwa oraz częstszych działań służb i instytucji np. konfliktów rodzinnych. Przemocy często towarzyszy uzależnienie od alkoholu jednak nie udowodniono związku przyczynowo - skutkowego pomiędzy tymi zjawiskami. Zatrzymanie uzależnienia od alkoholu nie jest równoznaczne z zaprzestaniem stosowania przemocy domowej. Wśród czynników

⁴ ABC przeciwdziałania przemocy w rodzinie-diagnoza, interwencja, pomoc Katarzyna Michalska, Dorota Jaszczak-Kuźmińska, Warszawa 2014

powodujących niechęć osób, które doznają przemocy do zgłoszenia problemu przemocy jest w szczególności małe środowisko lokalne utrudniające pokonanie bariery przed najbliższym sąsiedztwem, przyzwolenie na stosowanie przemocy, niechęć osób doznających przemocy i brak wiary w skuteczność systemu oraz bezkarność sprawców przemocy.

Działania profilaktyczne nastawione powinny być na wczesne wykrywanie i rozwiązywanie konfliktów i kryzysów w rodzinie m. in. poprzez prowadzenie mediacji rodzinnych, poradnictwa psychologicznego oraz działań terapeutycznych. Praca interdyscyplinarna pomimo pojawiających się trudności przynosi bardzo dużo korzyści. Umożliwia wymianę myśli i pomysłów, podejmowanie wspólnych wysiłków ekspertów z różnych dziedzin.

II. ZAŁOŻENIA GMINNEGO PROGRAMU PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY DOMOWEJ I OCHRONY OSÓB DOZNAJĄCYCH PRZEMOCY DOMOWEJ W GMINIE ŁĘKAWICA

Cel główny programu:

PRZECIWDZIAŁANIE PRZEMOCY DOMOWEJ ORAZ ZWIĘKSZENIE DOSTĘPNOŚCI I SKUTECZNOŚCI POMOCY DLA RODZIN, W KTÓRYCH STOSOWANA JEST PRZEMOC.

Cele operacyjne i kierunki działań:

1. Zapobieganie występowaniu przemocy domowej poprzez podniesienie świadomości społecznej w zakresie przyczyn i skutków przemocy domowej. Podniesienie poziomu wiedzy i umiejętności osób realizujących zadania związane z przeciwdziałaniem przemocy domowej.

Kierunki działań:

- 1) diagnozowanie i monitorowanie przemocy domowej jak również wszystkich innych zjawisk wskazujących na występowanie przemocy,
- 2) wspieranie różnych form spędzania czasu wolnego sprzyjających zachowaniom nieagresywnym, - propagowanie pozytywnych rozwiązań merytorycznych, organizacyjnych związanych z przeciwdziałaniem przemocy domowej.

2. Zmniejszanie negatywnych następstw dla osób doznających, świadków występowania przemocy domowej.

Kierunki działań::

- 1) udzielanie pomocy i wsparcia osobom dotkniętym przemocą, w tym poradnictwo psychologiczne, pedagogiczne, prawne i socjalne,
- 2) pomoc socjalna osobom dotkniętym przemocą.

3. Zapobieganie stosowaniu przemocy domowej.

Kierunki działań::

- 1) zapewnienie poradnictwa psychologicznego, pedagogicznego, rodzinnego, socjalnego,
- 2) zapewnienie różnorodnych form wsparcia socjalnego osobom i rodzinom zagrożonym wystąpieniem przemocy w zależności od sytuacji i potrzeb.

4. Usprawnienie systemu interwencji i wsparcia rodzin dotkniętych zjawiskiem przemocy:

Kierunki działań:

- 1) kontynuacja prac Zespołu Interdyscyplinarnego,

- 2) kształcenie i doskonalenie kadr zajmujących się problemem przeciwdziałania przemocy domowej poprzez umożliwienie korzystania ze szkoleń i konsultacji.

Czas realizacji działań dla celów operacyjnych:

Lata 2024-2027.

Podmioty odpowiedzialne za realizację działań:

Wójt Gminy, Rada Gminy, Urząd Gminy, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, placówki oświatowe.

Partnerzy w realizacji działań:

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Żywcu, organizacje pozarządowe, placówki służby zdrowia, grupy samopomocowe, sąd rejonowy, kuratorzy sądowi, policja, kościół, społeczność lokalna.

Źródła finansowania:

Budżet samorządowy (gminny, powiatowy), fundusze zewnętrzne m.in. fundusze strukturalne Unii Europejskiej.

Wskaźniki monitorujące:

- liczba wypełnionych niebieskich kart,
- liczba osób objętych oddziaływaniem zespołu interdyscyplinarnego,
- liczba osób objętych oddziaływaniem komisji przeciwdziałania alkoholizmowi,
- liczba interwencji policji w rodzinie w sytuacji przemocy,
- liczba osób, rodzin objętych wsparciem specjalistycznym, psychologicznym, pedagogicznym, prawnym,
- liczba osób korzystających z pomocy społecznej z powodu alkoholizmu, narkomanii i przemocy domowej.

Prognoza zmian:

Podjęcie działań powinno przyczynić się do:

- poszerzenia wiedzy i świadomości mieszkańców gminy w zakresie przemocy,
- zwiększenie dostępności wsparcia dla osób które doświadczyły przemocy,
- zwiększenie dostępności programów korekcyjnych dla osób stosujących przemoc,
- zmniejszeniu skali przemocy domowej.

Uzupełnieniem działań programu są roczne programy:

Program Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

Program Przeciwdziałania Narkomanii.